

Po podaném hlavním výkazu buďtež další nabývání na základě téže koncese oznamováno ku vyměření poplatků od případu k případu.

Úřad pro vyměrování poplatků ustanovený jest oprávněn přesvědčiti se důkladne o správnosti a úplnosti obdržených udání.

Při prodeji nemovitostí se strany takých podniků nemá míti místa odchylka od všeobecných pravidel ani co do úřadu, jemuž jest poplatky vyměrovati, ani co do doby, ve které o poplatném právním jednání oznámení má býti učiněno.⁸⁾

b) Při jednáních právních uzavřených mimo země rakouské, která však v nich mají nabýti platnosti, buďtež učiněno oznámení ve 30 dnech, když sdělaná o tom listina byla přenesena do zemí zdejších.

Oznámení učiníli přísluší tomu, koho listina taková v zemích zdejších došla.⁹⁾

Oznámení to buďtež učiněno i před uplynutím lhůty 30denní, dříve totiž, než-li se v zemích zdejších užije listiny k nějaké úřední potřebě neb ji se vyplní závazek listinou tou převzatý aneb na základě jejím se předsevzme jiné jednání právně zavazující.¹⁰⁾

Vznikne-li pochybnost o tom, zda-li bylo setřeno lhůty předepsané, jest poplatník povinen to prokázati. Poplatník má býti přidržen k takovému prokazování zvlášť tehdá, když v listině veškerými vydатели anebo třeba jen jedním z nich podepsané není zřejmá udána doba, kdy byla sdělána.¹¹⁾

O povinnosti zapravovati poplatek.

§ 150.

V příčině povinnosti ku zapravování poplatku sluší rozeznávati:

- a) povinnost poplatkovou, které má býti učiněno za dosti kolkem, buď za sebe sama aneb i v záležitostech osob cizích, a
- b) povinnost, která vyžaduje zapravení hotovými.

⁸⁾ Nař. m. l. ze dne 8. října 1854 (ř. z. č. 208).

⁹⁾ Popl. zák. § 44. 2.).

¹⁰⁾ Popl. zák. § 23.

¹¹⁾ Popl. zák. § 24., pak § 44. 3.), pak ul. posl.

§ 151.

Povinnost, zapravovati poplatek kolkem za sama sebe.

a) Ustanovení všeobecná.

Za sebe sama platiti poplatek kolkem náleží vydateli, přijimateli, podateli a majiteli listin a těm, kdož ku sepsání dali podnět.

Zvlášť jsou povini zapravovati poplatek tento:

1. Při právních listinách, jež byly sdělány o právních jednáních, obě strany zavazujících k ruce nerozdílné, jak

a) vydatel, t. j. ten, kdož sdělá listinu jménem svým vlastním nebo v jehož jméno byla sdělána listina jeho plinomocníkem, tak

b) přijímatel, t. j. ten, který sám, neb skrze jiného přijme listinu za příčinou svého ujištění neb průkazu.

2. Při listinách právních, jež se vydávají o právních jednáních jednu stranu zavazujících, ten, v jehož prospěchu listina byla sdělána.⁴⁾

⁴⁾ Dle tohoto odstavce jest při smlouvách o zápujčkách v první řadě věřitel povinen, nésti kolik potřebný. Ústavám ku poskytování záloh zvlášť oprávněným bylo nařizeno, odváděti poplatek ze záloh přímo hotovými a sebou bylo jim dovoleno poplatky tyto vybírati od stran (dlužníků) a odváděti je pokladně státní (Změn. pol. saz. ^{37/200} 1.) a) z r. 1862). — Ustanovením tímto nebyla však nijak změněna uvedená zásada zákona o povinnosti platiti poplatek, a také ústavy takové, jimž bylo uloženo z řečených právních jednání odváděti poplatek přímo, nejeví se proto, že jim bylo povoleno vybrati poplatek ten od jejich dlužníků, býti osobami, jež by ve prospěchu státu konaly služby, nesly náklady atd. za osoby jiné, jimž jest dle zákona poplatek platiti. Ústavy ty nepřestaly proto býti osobami ku zapravení poplatku povinnými oproti eráru, ústavy ty nejsou tedy pouhými výběrejšími poplatků, ušbrž osobami ku placení povinnými, kterým sebou přísluší povinnost, podati doklady, ze kterých lze posouditi správnost poplatku povinného. Z té příčiny nelze ústavám takovým domádati se jakékoli náhrady za možný snad náklad s vyhotovením potřebných výkazů spojený. (Srov. rozh. m. f. ze dne 18. března 1865 č. 12,531. — Pril. p. Štyr. č. 28, str. 102; p. Kor. č. 24, str. 96; p. Kraj. č. 14, str. 70.)

Na základě a za příčinou vyslovení zásady, že při právních jednáních pouze jednu stranu zavazujících má platiti poplatek strana, v jejíž prospěch dělo se jednání — musí úplně poplatku zproštěna býti vyjádření, kterými zavazují se zastupitelstva okresní, obec aneb jednotlivci ku dobrovolným příspěvkům buďsi na peněžích, buďsi jinými věcmi pro stavbu silnic zemských, okresních neb obecních, poněvadž počívá zde ku placení povinný nabyvatel osobního osvobození (v. § 203, lit. b). — Podobně nebude lze žádati poplatek za bezúplatně

3. Při vysvědčeních ten, pro něhož neb v jehož záležitosti vysvědčení se vydává.

4. Při živnostních a obchodních knihách obchodníci či živnostníci, o jejichž obchodu či živnosti knihy se vedou.

5. Při podáních, při prepisech rubrik a při přílohách podání a protokolů ten, neb ti, v jehož či v jejich záležitosti spis aneb žádost jin neb jiní neb některým plnomocníkem byla podána.

Při společných podáních neb protokolech v záležitosti dvou neb více osob jsou osoby tyto pro poplatek zavázány k ruce společné a nerozdílné.

6. Při úředních vyhotoveních osoby, v jejich záležitostech úřední zhotovení se děje.

K úřednímu vyhotovení nechť dá kolek ten, kdož za vyhotovení žádá, hned se žádosti za výkon úřední, na němž vyhotovení se zakládá.²⁾

Pak-li by nebyl předložen kolek k úřednímu spisu, opomíne se úřední výkon. Z tohoto pravidla jsou vyjaty výkony a vyhotovení v soudním řízení sporném a konkursním. Spis v případech těchto vydá se sice bez kolků, avšak ohlásí se to spolu úřadu finančnímu, by trojnásobný poplatek vybral od toho, komuž bylo zapraviti poplatek jednoduchý. (V. § 171., odst. 3., lit. b).³⁾

Při rozsudech má případnou polovici stálého poplatku ve způsobě kolků splatného na žalobce a druhá polovice na žalovaného; pak-li by jedna strana nedostavila se k stání a pak-li strana dostavivši se nepoživá osvobození od poplatku a pak-li se

převody nemovitostí k účelu naznačenému, když se zjistí, že pozemek, o nějž jde, vymazán byl v knize gruntovní a zanesen do seznamu o veřejném statku vedeném. (Rozh. min. fin. ze dne 16. srpna 1891 č. 26.949. Pfl. p. Hor. Rak. č. 9, str. 41; p. Hal. č. 21, str. 88.)

²⁾ Nedošlo-li k vyhotovení úřednímu, buďž poplatek vrácej.

Ve smyslu tohoto ustanovení nemá na př. exemplář statut ku potvrzení či ku připojení potvrzující klausule na jednom exempláři statut z předu již byli kolkován (1 zl. z prvního a 50 kr. z dalších archů), nýbrž pouze náležitě známky kolkové mají býti přiloženy. Tím jeví se býti též setřeny zájmy poplatnictva, poněvadž nejsou tak zmařeny známky kolkové v případě nepotvrzení stanov. (Rozh. min. fin. ze dne 13. května 1892 č. 44.204. — Pfl. p. Pfm. č. 18, str. 141; p. Hor. Rak. č. 9, str. 71.)

³⁾ Popl. zák. § 67. — Nař. min. spr. a fin. ze dne 23. března 1852 § 13. (ř. z. č. 82); nař. min. fin. ze dne 28. března 1854 § 10., ul. 1. (ř. z. č. 70).

ji poplatek nezaznamenává, má dostavivši se strana odevzdali soudu poplatek (kolek) za obě strany.

Jestliže však strana nedostavivši se ku stání jest osvobozena od poplatku neb jestliže se jí poplatek zaznamenává, složiliž strana přišla toliko poplatek k exempláři rozsudku nebo nálezu pro ni samu ustanovenému.⁴⁾

Od zásady, že každá strana pro sebe má složiti kolek či zapraviti poplatek, jest stanovena odchylka pro poplatky za platební rozkazy a příkazy (v řízení směncném, mandátním a upomínacím), které máji zapravovati žalobci za obě strany tím způsobem, že k dotyčným žalobám připojí ihned náležitě známky kolkové.⁵⁾

Při nálezech rozhodčích soudů obchodních a živnostenských komor a veřejných burs, pak při rozhodčích nálezech v rozepřích vzešlých z nákladních smluv závodů železničních a paroplavebních a při rozhodčích soudech skladního domu města Vídně a zemského skladního domu v Innsbrucku opatříž žalobce kolekky pro jedno zhotovení nálezu. Pro každé další vyhotovení buďtež náležitě kolekky předloženy tím, kdož za vyhotovení žádá.⁶⁾

Stihne-li v případech sub 2., 3. a 6. uvedených povinnost ku zapravení kolekky z listiny neb spisu, dvě neb více osob, jsou osoby tyto zavázány rukou společnou a nerozdílnou.⁷⁾

Při jedné a téže listině, obsahující více právních jednání, postihuje povinnost poplatková z jednotlivého právního jednání jen účastníky toho kterého právního jednání a nikoliv i účastníky jiného právního jednání, jakožto účastníky listiny vůbec, nechtě pak jde o poplatek škálový, neb procentový.⁸⁾

4) Popl. zák. § 66. a poz. 1., al. 1. ku změn. pol. saz. $\frac{78}{100}$ z r. 1862. — Srov. též nař. vreh. soudu p. Hal. ze dne 22. února 1864 č. 5557. (Přil. p. Hal. č. 15, str. 62.) — Nál. spr. s. ze dne 8. listopadu 1887 č. 2940. (Budv. XI. 3748.) — Právník IV., str. 188 a násl.

5) Pozn. 1., al. 2. k změn. pol. saz. $\frac{78}{100}$ z r. 1862; zák. ze dne 24. května 1873 § 14., al. 2. (č. z. č. 97).

6) Zák. ze dne 23. března 1874, art. III. (č. z. č. 29). — Nař. mín. spr. a fln. ze dne 19. května 1875 (č. z. č. 78); dto ze dne 16. prosince 1876 (č. z. č. 139); dto ze dne 6. února 1885 (č. z. č. 19).

7) Popl. zák. § 64.

8) Srv. rozh. mín. fln. ze dne 21. dubna 1882 č. 7621 (Právník, XXII., str. 275).

§ 152.

b) Ustanovení zvláštní.

Zvláštním ustanovením jsou podrobeny:

1. Dražební protokoly, jde-li o věci movité, kde jest povinen z protokolu co právní listiny zapraviti poplatek prodávající.^{1) 2) 3)}

2. Směnky v zemích zdejších vydané a prohlášení na nich napsaná (prolongace, rubopisy atd.), při kterých jsou povinni zaplatiti poplatek rukou společnou a nerozdílnou vydavatel, podpisatel neb spolupodpisatel akceptu, rubopisu nebo jiného prohlášení na směnce zapsaného, vůbec každý, kdo měl na oběhu směnky (v. § 29., lit. b), jakési účastenství, mimo to ten, kdo protest učinil, neoznámiv dle předpisu, že byl zákon přestoupem, a konečně majetník směnky. Povždy však sluší míti na zřeteli dobu, kdy vzešla povinnost poplatek zapraviti.⁴⁾

Pak-li však některý z těchto ku placení poplatku povinných zapravil by nezapravený posud poplatek dříve, než-li dal směnku v oběh nebo než učinil protest, tedy může se hojiti na těch předcích, jimž dle zákona nejprve bylo poplatek zaplatiti, ač nebyli-li této povinnosti osobně sproštěni.⁵⁾

¹⁾ Pol. saz. ^{15/103} al. 2. popl. zák.

²⁾ Jest-li osoba prodávající (na př. erár při prodeji věci v zájmech důchodu požadovaných) od poplatku osvobozena, nebudiž protokol dražební vůbec poplatku podrobován. (Rozh. m. f. ze dne 24. května 1868 č. 14.216. — Příl. p. Dol. Rak. č. 9, str. 24; p. Slez. č. 9, str. 25; p. Štyr. č. 27, str. 63; p. Kraj. č. 19, str. 79; p. Buk. č. 33, str. 144; p. Dalm. č. 27, str. 136.)

Při podobných dražebních protokolech, ku kterým připojili vydrazitelé své podpisy, při kterých setká se pak osoba od poplatku osvobozená s osobou od poplatku neosvobozenou, zapravtež pak náležité poplatky osoby od poplatku neosvobozené. (Srv. rozh. m. f. ze dne 12. dubna 1866 č. 11.377. — Příl. p. Hor. Rak. č. 10, str. 55; p. Kor. č. 8, str. 25; p. Kraj. č. 16, str. 76; dle ze dne 23. července 1879 č. 14.654. — Příl. p. Hor. Rak. č. 7, str. 20; p. Mor. č. 8, str. 34; p. Kraj. č. 7, str. 35; p. Kor. č. 1, str. 1 z r. 1880.)

³⁾ Za protokoly sepsané dle konkursního řádu ze dne 25. prosince 1868 (ř. z. č. 1 z r. 1869) jsou povinni uhražovati poplatek věřitelé, již protokol podepsali neb v jejichž jménu vyjádření do protokolu bylo dáno. Zde má tedy vyslovené všeobecné pravidlo platnost. (Srov. rozh. min. fn. ze 24. června 1869 č. 17.673. — Příl. p. Hor. Rak. č. 1, str. 3 z r. 1880; p. Kor. č. 2, str. 13 z r. 1880.)

⁴⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 16., al. 1. (ř. z. č. 26).

⁵⁾ Tamtéž § 16., al. 2.

Podobně jsou rukou nerozdílnou povinni zapraviti poplatek ze směnek cizozemských a z prohlášení ke směnkám cizozemským v zemích zdejších přidanych všichni, kdož předsevzali v zemích zdejších nějaký čin, který sluší míti za dáni směnky v oběh (v. § 29., lit. b), kdož jsou majetníky směnky té doby, když vzejde povinnost poplatek platiti a konečně kdož učiní protest, neučiniv oznámení o přestoupení zákona.⁶⁾

3. Varranty, pak poukázky a jiné kupecké listiny, které co do poplatků na rovně jsou postaveny směnkám, o nichž platí obdobně totéž, co v předcházejícím odstavci 2. o směnkách bylo vysloveno.⁷⁾

4. Cizozemské cenné papíry, při kterých sluší platiti z každého kusu pouze jedenkráte poplatek škálový a povinnost, tento poplatek zapraviti, má stihnouti každého, kdož s takovými papíry v zemích zdejších předsevzal nějaké jednání, které poplatnost odůvodňuje (v. § 47. a.)⁸⁾

5. Spisy vydané o právním jednání podrobeném dani z tržby cenných papírů, při kterých platiti dávku jest povinen dodatel neb odevzdávající a za takového má se při stravních obchodech dlužník či stravovatel.

Odchytku tvoří pouze bursovní tržebné obchody, které vyřizují se oficiálním arranzovacím úřadem, kde každý z obou kontrahentů má nésti dávku z polovice,^{9) 10)} pak obchody uzavřené mimo burzu prostřednictvím dohodce (sensála), z kterých tento zapraviti má povždy sám dávku celou a

⁶⁾ Tamtéž § 17., al. 1.

⁷⁾ Tamtéž § 18., al. 1.; pak zák. ze dne 28. dubna 1889 § 40. (č. z. čís. 64).

⁸⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 3., al. 1. (č. z. č. 171). -- Rozh. m. f. ze dne 26. prosince 1892 č. 47.241. (Přil. p. Hor. Rak. č. 5, str. 29 z r. 1893.)

⁹⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 7., al. 1.; § 8., al. 1.; § 10., al. 2.; § 13., al. 2.—3. (č. z. č. 172). -- Naf. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 §§ 17., al. 1.—2.); 18., al. 2.—3.; 22., al. 1.—3.; 23., 24., 42., al. 3. (č. z. č. 197).

¹⁰⁾ Výhody spojené s osobním osvobozením, jaké Rak.-Uh. bance bylo již dříve propůjčeno, vyžadovaly i ve směru tomto zvláštních ustanovení následujících:

1. Při obchodech s cennými papíry (mezi Rak.-Uh. bankou a osobami jinými) uzavřených na burse s prostředkováním oficiálního arranzovacního úřadu, zapraví druhý kontrahent na svém arranzovacním archu způsobem kolku polovici daně;

konečně v případech, kde stane se odevzdání efektů poukázáním a ným úvěrním ústavem, jemuž bezprostřední zapravování daně bylo povoleno, nezapisují se do rejstříku odevzdatele obchody do rejstříku vůbec náležející, nýbrž úplná daň budiž bezprostředně zapravena poukázaným ústavem úvěrním.

Jakým způsobem lze povinnosti této učiniti za dost v §. 142. odst. 9.

§ 153.

Povinnost, zapraviti poplatek kolkem v záležitostech osob jiných.

Jedná-li kdo ve jménu osoby jiné, aniž by k tomu zřejmě neb mlčky byl zmocněn, zapraví osoba tato kolek jen tehda, když:

1. jednání nepřikázané výslovně neb mlčky schváli aneb
2. nabude tím prospěchu.

Nejeví-li se ani první ani druhá z těchto podmínek splněna, nesíť poplatek (kolek) jednatel.¹⁾

2. při obchodech uzavřených na bursě bez sprostředkování officióbního arranzovacího úřadu, když banka Rak.-Uh. má odevzdati cenné papíry, vydejž přejímatel cenných papírů obdržecí potvrzení opatřené kolkem dle plné výměry a dle zásad pro daň z tržby cenných papírů platných; podobně uhradíž při obchodech stravných stravovatel celou daň kolkem na účtu, jaký vydal bez výjimky jest zavázán;

3. při obchodech sprostředkovaných dohodcem, dodejž tento druhému kontrahentovi závěrečný lístek kolkovaný polovicí daně tržební;

4. při obchodech s cennými papíry mimo bursu uzavřených jest kupující neb prodávající strana druhá zavázána, vydati bance obdržecí potvrzení dle předpisů o dani z tržby cenných papírů plným obnosem kolkované.

Zapravování daně této kolkem může odpadnouti, když odvede Rak.-Uh. banka daň tuto hotovými. Obchody, které uzavře c. k. státní správa jako kontrahent, mají obdobně, jak pro Rak.-Uh. banku právě bylo uvedeno, podrobeny býti toliko dani, kterou zapravuje druhý spolukontrahent, a obchody mezi c. k. státní správou a Rak.-Uh. bankou uzavřené jsou zcela zproštěny tržební daně podobu, po kterou budou míti platnosti poplatkové výhody Rak.-Uh. bance poskytnuté. (V. § 203., lit. t). (Zák. ze dne 18. září 1892 §§ 20.—21., ř. z. č. 172; nař. min. fin. ze dne 10. listopadu 1892 §§ 36.—37. ř. z. č. 197.) — Srov. též rozh. min. fin. ze dne 22. ledna 1893 č. 897. (Fil. p. Hor. Rak. č. 1, str. 3; p. Štyr. č. 1, str. 4; p. Kraj. č. 6, str. 26; p. Tyr. č. 2, str. 10; p. Mor. č. 8, str. 30; p. Slez. č. 1, str. 2; p. Hal. č. 9, str. 40; p. Buk. č. 1, str. 3.)

¹⁾ Popl. zák. § 65.

Notářům byla zvlášť uložena povinnost zapravovati poplatky — pokud mají tyto býti uhrazovány kolkem — z notářských listin originálů jimi sdělaných a že tak se stalo, jakož i částku poplatku samého poznamenati ve svých knihách repertorií, jakož i na přepisech řečených listin, když tyto mají býti dodány archivu notářskému.²⁾

Dále jest jejich povinností na návrzích listin originálů neb na listinách originálech poznamenati, jakým kolkem jsou opatřeny listiny neb spisy, které se v listině notářské uvádějí, aneb kterých v nich jest se dovoláváno.³⁾

§ 154.

Placení poplatku hotovými.

Ku zapravení poplatku přímého či hotovými jsou povinny:

1. při listinách, které již co takové jsou podrobeny kolkem, z nichž ale musí býti placen poplatek přímo, osoby, na něž dle předešlého § 151. náleží zapraviti poplatek kolkový;¹⁾

2. při dědictvích, odkazech a darováních nabyvatel a to z té věci, již nabyt, a jest-li by dvě neb více osob nabylo téže věci, osoby ty rukou nerozdílnou (§ 550. v. z. o.);²⁾

3. při právních jednáních obě strany zavazujících, strany co jednání uzavřely rukou nerozdílnou;³⁾

4. při vkládání věcných práv do knih ten, kdo jich nabude;^{4) 5) 6)}

²⁾ Co do notářských listin, ze kterých má býti placen poplatek hotovými, v. § 146., lit. b).

³⁾ Pozn. k pol. saz. ^{20/74} al. 1.; pop. zák.; nař. m. spr. a fin. ze dne 27. listopadu 1858 odst. 1. (ř. z. č. 223).

¹⁾ Popl. zák. § 68. 1.)

²⁾ Popl. zák. § 68., 2.) — Cis. nař. ze dne 19. března 1853 § 2., odst. 2. a 3. (ř. z. č. 53).

³⁾ Popl. zák. § 68., 3.)

⁴⁾ Popl. zák. § 68., 4.)

⁵⁾ Ve skutečnosti setkáváme se často se zdanlivými odchylkami od ustanovení tohoto, jmenovitě při jednotlivých spořitelnách, rozličných úvěrních ústavách veřejných, při pokladnách sirotčích atd., kde se totiž k žádosti podobných ústavů předepisuje poplatek ze vkladů dlužních úpisů pro tytéž ústavy dlužníkům. Odchylka ta připouští se se strany úradů finančních v zájmech dlužníků, kteří v případech takých povždy soukromoprávně převezmou povinnost ze svého zapraviti poplatek ze vkladu zástavního práva pro pohledávku, které ústav poskyt-

5. při rozsudech strany sporné v té míře, ve které byly odsouzeny ku zaplacení útrat soudních.⁶⁾

Protož buďž tenkrát, když se v soudním nálezu útraty soudní navzájem zrušují, předepsána polovice poplatku přímo splatného každé z obou stran sporných a ten, kdož byl zcela neb částečně odsouzen k uhrazení útrat soudních, jest též povinen zcela neb částečně uhrazovati poplatek z rozsudku neb nálezu soudního. Neuhrazení takto část případů pak ku zaplacení straně druhé.⁷⁾

Když strana mající nárok na náhradu soudních útrat nepřivede ho k platnosti, takže soudce o náhradě útrat nemůže výrok pronést, buďž naloženo tak, jakoby soudní útraty navzájem byly bývaly zrušeny.⁸⁾

Visí-li předmět sporu v první řadě na osobě neb na věci, jde-li na příklad o pohledávku obyčejnou osobní aneb hypotekární, jest úplně lhostejno⁹⁾

V přičině zapravování poplatku z rozsudků buďž za jednu stranu považován žalobce a za druhou žalovaný, osoby to jak

nutn přijky má nabyti, a kterým před zaplacením poplatku zmíněného nemá býti půjčka vyplacena.

Odehylka tato jest ovšem pouze zdánlivá, poněvadž platební rozkazy musí bez odkladu býti doručeny řečeným ústavům, jakmile by hypotekární dlužníci poplatek jim předepsaný ve stanovené lhůtě 30 dní nebyli zaplatili. (V. §§ 25., 164.)

⁶⁾ *Gaus* ve svém „Handb. d. Gebähren“ sub 209, str. 117 uvádí, že rozhodnutí min. fin. ze dne 17. ledna 1851 č. 39.367 byla vyslovena zásada, že osvobozen od poplatku jest vklad zjištěný pro erár pouze pokud, pokud nemá Jodavatel dáti jistotu na své útraty a pokud neprovede zjištění takové ve vlastním zájmu. Ze tento česk. zemsk. říditelstvu finančnímu svědění výnos byl vydán, a ve sb. norm. pro Čechy sub č. 130 na str. 195 též uveřejněn, jest pravda, neméně pravdu jest však, že rozhodnutí to v zřejmém jest odporu s ustanovením zákona poplatkového. — Min. fin. také brzy na to, totiž normativním rozhodnutím ze dne 16. října 1852 č. 36.992 (Sb. norm. p. Čechy II., č. 560, str. 995) změnilo dřívější svůj názor v úplném souhlasu se zákonem; že tak se stalo, *Gaus* uvěští opomenul.

Totéž nalézáme v Manzově vydání poplatkového zákona v poznámce k pol. suz. 41/75 a).

⁶⁾ Popl. zák. § 68., 5. — Srv. též rozhl. m. f. ze dne 24. července 1873 č. 18.880. (Pril. p. Mor. č. 3, str. 9 z r. 1874.)

⁷⁾ Nař. m. f. ze dne 1. prosince 1853 č. 37.060. (V. další pozn. 11.)

⁸⁾ Srv. nař. m. f. ze dne 27. listopadu 1854 č. 47.988 (Věst. m. f. č. 86, str. 619). Srv. též nář. spr. s. ze dne 16. prosince 1879 č. 2365 (Budw. III. 644).

⁹⁾ Srv. nář. spr. s. ze dne 1. června 1880 č. 1050 (Budw. IV. 787).

v žalobě tak v rozsudku či nálezu určité jmenované. Povinnost ku placení těchto učitým osobám uložená nesmí býti na jiné osoby rozšiřována; tak na př. odsouzení společnosti akciové k náhradě útrat a sebou ku zaplacení poplatku z rozsudku nemůže býti rozšiřováno na předsedu společnosti co osobu jednotlivou; podobně nemůže pozůstalost stoložňována býti s přihlášivšími se dědici odsouzenými k náhradě útrat soudních atd.¹⁰⁾

Narízením min. fin. ze dne 1. prosince 1853 č. 37.060¹¹⁾ byla vyslovena zásada, že tehdy, když rozsudkem soudním nalezeno bylo na převod jmění, i druhá strana, na kterou věc přešla, může býti nucena, zaplatiti z rozsudku úplný poplatek, byť by jí třeba vůbec nebylo nésti útraty soudní. Ustanovení toto lze míti pouze za subsidiární, jest ve skutečnosti pouhým uskutečněním závazku (v. § 156) a má ho býti užito pravidelně teokráte, když by jinak dobytost poplatku oella se v nebezpečí, když by jeho zaplacení přes příliš bylo prodlouženo, aneb když by sporná strana ku zaplacení poplatku zpředu povinná dlela v cizozemsku aneb když by jí co osobě neověstně byl ustanoven zástupce.

Poplatek $3\frac{1}{2}\%$ z rozsudků, kterými na základě vydržení přikne se vlastnictví věci nemovité, uení vlastně poplatkem z rozsudku, nýbrž poplatkem z převodu vlastnictví, za který jest zavázána věc převedená; pročez má také poplatek tento předepsán býti nabyvateli věci, i kdyby odpřece byl odsouzen k náhradě útrat soudních.¹²⁾

6. Poplatek z donuceného narovnání budíž uhrazován ze jmění narovnavacímú řízení podrobeného.¹³⁾

O závazku správce konkursní podstaty za poplatek z narovnání donuceného v. § 158., odst. 1.

Jak dálece jest předmět sporu sebou zavázán za poplatek z rozsudku v. § 156., odst. 6.

¹⁰⁾ Sev. nář. spr. s. ze dne 4. června 1887 č. 1604 (Budw. XL 3567).

¹¹⁾ Příl. p. Hal. čís. 5, str. 35 z r. 1854; chron. sb. předp. fin. p. Buk. č. 191, str. 242; sb. norm. p. Mor. č. 264, str. 485; p. Tyr. a Vorarlb. II. č. 143, str. 378; p. Čechy II. č. 450, str. 828; p. Štyr. str. 786; zem. zák. p. Kraj. II., str. 7 z r. 1854.

¹²⁾ Sev. rozh. m. t. ze dne 30. září 1879 č. 22.488. (Příl. p. Hor. Rak. č. 1, str. 1 z r. 1880; p. Čechy č. 18, str. 55; p. Buk. č. 10, str. 51; p. Kor. čís. 20, strana 138.)

¹³⁾ Nař. m. t. ze dne 20. ledna 1861 (č. z. č. 15).

Setkání se osob od poplatku osvobozených s osobami poplatnými, v. § 204.

O závazku.

§ 155.

a) *Za poplatek kolkem zapravený.*

Že byl poplatek kolkový zapraven a že bylo kolku užito způsobem předepsaným, z toho jsou právi mimo osoby ku zapravování poplatku povinny s těmito osobami a mezi sebou rukou nerozdílnou:

1. Každý, kdo svým neb jiného jménem

a) vydá neb přijme v zemích rakouských spis nebo listinu kolku podrobenou — (odehytku od pravidla tohoto přídani z tržby cenných papírů v. další odst. 8.) — neb

b) upotřebí listiny neb spisu pod výminkou od kolku osvobozeného neb v ně zemi rakouských vydaného k účelům poplatnosti odňvodňujícím.¹⁾

Ve smyslu a souhlasu s ustanovením tímto byla stanovena zásada, že za poplatek z nákladních listů a jejich duplikátů jsou zavázáni rukou společnou a nerozdílnou podatel (odesýlatel) a povozník, vozka neb lodník.²⁾

Co zvlášť se týče smének zdejších i cizích, v. § 152.

Co do drzebných listů veřejnými skladišti vydaných a co do rubopisů na ně daných, ručí za poplatek, přihlízejíc k času, kdy poplatková povinnost nastala, ukladatel, podpisatel rubopisu, majetník drzebního listu a skladní podnik rukou nerozdílnou.³⁾

2. Každý, u něhož se nachází listina v cizích zemích sdělaná v té době, kdy po jejím přenesení do zemi zdejších nastala její poplatnost.⁴⁾

Při cizozemských cenných papírech, které v zemích zdejších v oběh mají přijiti, jsou za poplatek osobně in solidum zavázány veškeré osoby, co takový zapraviti jsou povinny. (v. § 153).⁵⁾

¹⁾ Popl. zák. § 71., 1.)

²⁾ Změn. pol. saz. ^{10/100} A), b) posl. al. z r. 1862.

³⁾ Zák. ze dne 28. dubna 1889 § 40., al. 2. (t. z. č. 64).

⁴⁾ Popl. zák. § 71., 2.)

⁵⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 3., al. 2. (t. z. č. 171). Výn. m. č. ze dne 26. prosince 1892 č. 47.241. (Příl. p. Hor. Rak. č. 5, str. 29 z r. 1893.)

3. Každý, kdo jménem jiného:

a) podá k úřadu některému spis kolku podrobený, přepis rubriky neb přílohu; aneb

b) dá příčinu ku zhotovení poplatku podrobenému.⁶⁾

4. Advokáti, notáři a veřejně ověření agenti nebo zástupcové při listinách a spisech, které za jejich spolupůsobení byly sdělány nebo zhotoveny.⁷⁾ ⁸⁾

Mezi veřejně ověřené zástupce sluší též řaditi správce konkursní podstaty⁹⁾ a pak dohodce (sensúly), jmenovitě když tito spolupůsobili při dání směnky v oběh, o níž věděli neb mohli věděti, že není řádně podrobena poplatku.¹⁰⁾

Právní platnost závazku pro uvedené zástupce předpokládá jejich spolupůsobení při sdělení neb zhotovení listin a spisů poplatných a nelze míti podmínku tuto za splněnou, obmezena-li činnost pouze na radu nezávaznou a nevztlahuje-li se ku sdělení neb zhotovení listin samých.

Naproti tomu nebude lze v řízení vyrovnacím sprostíli notáře co soudního komisaře závazku za poplatek z narovnání. Jestliž jim dle §§ 17. a 20. zákona ze 17. prosince 1862 (ř. z. č. 9) pod jejich vlastní zárukou starali se o opatrování jmění a dohlíželi na správu podstaty se strany výboru věřitelů, čímž jest jim možno postarati se o to, by poplatek z narovnání (na podstatě váznotei) v čas byl zabezpečen, a pak-li tak ne učiní, nelze je sprostíli závazku poplatkovým zákonem vysloveného.¹¹⁾

⁶⁾ Popl. zák. § 71., 3.)

⁷⁾ Popl. zák. § 71., 4.)

⁸⁾ Při exekučních dražbách věcí movitých má býti ulázen poplatek z protokolu co právní listiny prodávajícím (§ 152., odst. 1.), za kterého nelze míti toho, jenž právo vede, nýbrž toho, na něhož právo se vede; a jest povinnost každého úředníka neb komisaře při dražbě intervenujícího, postarati se o to, by ze stržených částek zapraven byl poplatek, poněvadž má býti z něho osobně práv. (Srv. rozh. m. t. ze dne 11. listopadu 1877 č. 23.506. — Příl. p. Mor. č. 17, str. 77; p. Kraj. č. 5, str. 21 z r. 1878.)

⁹⁾ Srv. níl. spr. s. ze dne 22. května 1853 č. 1207 (Budw. VII. 1771).

¹⁰⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 25. (ř. z. č. 26).

¹¹⁾ Srv. rozh. m. t. ze dne 29. března 1866 č. 1111. (Příl. p. Dol. Rak. č. 9, str. 19; p. Hor. Rak. č. 9, str. 45; p. Štyr. č. 21, str. 81; p. Kor. č. 10, str. 32; p. Kraj. č. 12, str. 62.)

5. Veřejní úředníci při listinách a spisech, které jimi co úředníky byly sdělány neb jejich úradním spolupůsobením byly zhotoveny, pak při jejich úradních vyhotoveních.¹²⁾

Sem sluší řaditi smírčí soudce, kteří — pak-li vůbec aneb ve lhůtě předepsané nečinili povinného oznámení o výroku rozhodčím (v. § 146. lit. e) — mají býti právi rukou nerozdílnou ze všech poplatků v přičině té vzešlých a nezapravených.¹³⁾

Pro smírčí soudy obchodních a živnostenských komor, pak veřejných burs, dále pro smírčí soudy skladního domu ve Vídni a zemského skladního domu v Innsbrucku a konečně pro smírčí soud zřízený obchodní a živnostenskou komorou ve Vídni pro spory vzešlé z nákladních smluv závodů železničních a paroplavebních bylo zvlášť vysloveno, že smírčí soudce a když jich je více, všicki se stranou poplatnou mají býti právi rukou nerozdílnou z poplatku za první vyhotovení nálezů smírčích; za další vyhotovení však ti, kdož je podepsali.¹⁴⁾

6. Každý, komu sluší přičísti vinu neb podílňictví na přestupku zákonem za zkrácení důchodů pokládaného, má býti práv z částky, o kterou poplatek byl zkrácen, necht' pak sám jest sebou trestným čili nic.¹⁵⁾

7. Z poplatku ze vkladů do veřejných knih k vůli nabytí práv věcných se stranou, která práva nabývá, rukou nerozdílnou má býti sebou práv, kdož právo dává, když sám za vklad zažádal.¹⁶⁾

8. Při dani z tržby cenných papírů platí zásady:

a) Při bursovních obchodech, které vyřizují se oficiálním arranzovacím úřadem některé bursy, jest uloženo ústavu arrangement obstarávajícímu za povinnost, dohlížeti za svého vlastního ručení k tomu, by arranzovací archy řádně byly kolkovány, či by daň z tržby cenných papírů přesně byla zapravena, a do 30. dnů oznámiti finančnímu úřadu první stolice shledaná skrácení při položkách obchodních.

¹²⁾ Popl. zák. § 71., 5.

¹³⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 18., posl. al. (č. z. č. 20).

¹⁴⁾ Zák. ze dne 23. března 1874 art. IV. (č. z. č. 29); nat. min. spr. a fin. ze dne 19. května 1875 (č. z. č. 78); dlo ze dne 16. prosince 1876 (č. z. č. 139) a dlo ze dne 6. února 1885 (č. z. č. 19).

¹⁵⁾ Popl. zák. § 71., 6.

¹⁶⁾ Pozn. 3. ku změn. pol. saz. ¹⁰²⁷/₄ z r. 1862.

b) Za zapravení daně ze všech poplatných stravních obchodů mimo bursu uzavřených (v. § 125., odst. 1.) ručí v první řadě stravník.¹⁷⁾

c) Úvěrní ústav, jenž bylo povoleno z poplatných kupních obchodů u něho zběhlých zapravovati tržební daň kolkováním účtu prodávající stranou předloženého, ručí v první řadě za vyhotovení a správné kolkování tohoto účtu.

V případech sub b) a c) uvedených neručí vydatel za opomenutí, pokud se týče, nesprávné kolkování listiny.¹⁸⁾

d) Obchodní dohodce ručí za správné a úplné zdanění kupních, prodejevých a dodavacích obchodů jím mimo bursu sprostředkovaných.¹⁹⁾

§ 156.

b) *Za poplatek hotovými splatný.*

a) *Závazek věcný.*

1. Za poplatek z převodu vlastnictví k věci nemovitě ručí věc, která se převádí, a závazek tento předchází veškerým pohledávkám pocházejícím z titulů práva soukromého.¹⁾ To platí zvláště o poplatku z dědictví a odkazů, a věci soudě jest, pro pojištění poplatku přiměřené učinili opatření, když se předsbere právní pečetení a popis či inventář.

Pokud není poplatek z pozůstalosti a odkazů buď zapraven neb náležitě pojištěn, nesmí se pozůstalost odevzdati.²⁾

¹⁷⁾ Stravník jest povinen při uzavření, jakož i při každé prolongaci obchodu žádati na stravovatele buďto účtu řádně kolkovaného nebo vydati právě lakovýto spis (list zástavní, list depositní atd.) potvrzující, že cené papíry byly složeny.

¹⁸⁾ Pro vydatele účtu odpudají v těchto případech též povinnosti obchodníků s efekty v příčině rejstříku jinak předepsané. (Srov. Vým. m. l. ze dne 31. ledna 1893 č. 3278. — Příl. p. Hor. Rak. č. 3, str. 16.)

¹⁹⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 §§ 5. al. 1., 11. al. 1., 12. al. 2., 23. al. 2. a 26., al. 3. (č. z. č. 172). — Nař. m. l. ze dne 10. listopadu 1892 § 20. (č. z. č. 197).

¹⁾ Přední právo toto lze ku platnosti přivéstí též proti dlužníkovu nástupci v držení nemovitosti, pokud vůbec nepromělo. (Srov. Jur. Bl. II. r. 1873 č. 38, str. 163.)

²⁾ Ekvivalentní poplatkový vázne na příjmech, plynoucích z předmětů ekvivalentu popl. podrobených. (Nař. m. l. ze dne 3. května 1850 l., odst. 6., č. z. č. 181.)

2. Za poplatek ze vkladu do veřejných knih za účelem nabytí věcných práv jest zavázáno věcné právo, jehož kdo vkladem do knih nabyl a předchází též veškerým pohledávkám pocházejícím z titulů práva soukromého.³⁾

3. Poplatek z posledního pořizení má býti současně vyměřen s poplatkem za převody jmění a vážne sebou na pozůstalosti.⁴⁾

4. Zmíněného předního práva nepoživají poplatky vůči pohledávkám před 15. květnem 1850 pojištěným⁵⁾, a totož právo jest omezeno na dobu 3 let počínajíc dnem, kterého dle platebního rozkazu poplatek měl býti zapraven, po kterémž čase právo to pomine. Jde-li o poplatek, pro jehož zapravení zákonem jsou dány lhůty, pomine přední právo teprve po 3 letech počínajíc ode dne, kdy zmíněná zákonná lhůta prošla.

Toto promlčení předního práva přerušuje však každé použití zákonných prostředků v přičině vymáhání poplatků.⁶⁾

Rozhodovati ve sporech o přední právo pro poplatek přísluší soudům.⁷⁾

Nebylo-li v náležitý čas zapláceno, budiz předepsaný poplatek k žádosti úřadu, jemuž jest poplatek vybrati, vyznačen v knihách veřejných a v takovém případě zůstane vše závazek na nemovitosti pro poplatek, i když by přední právo se bylo promlčelo, avšak pouze v posloupnosti srovnávající se s dobou jeho zapsání do knih.⁸⁾

Má-li zmíněné vyznačení v knihách míti označený výsledek, nevystačí pouhé poznamenání, nýbrž jest zapotřebí vkladu neb aspoň záznamu.

³⁾ Popl. zák. § 72. a pat. ze dne 9. srpna 1854 § 149. (ř. z. č. 208).

⁴⁾ Pol. suz. ^{10/111}. I., A), 1) al. 2.

⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 3. května 1850 odst. 13. (ř. z. č. 181).

⁶⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 22. června 1868 č. 19,240. (Přil. p. Krj. č. 14, str. 58); dto ze dne 22. července 1868 čis. 22,949. (Přil. p. Buk. č. 27, str. 168.)

⁷⁾ Srov. nář. nejv. s. ze dne 12. února 1878 č. 1062 a ze dne 17. února 1881 č. 7163 (Právník XX., str. 266.)

⁸⁾ Nař. m. f. ze dne 3. května 1850 odst. 14. (ř. z. č. 181). — Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 11. (ř. z. č. 89). — Rozh. m. f. ze dne 26. srpna 1885 č. 8523. (Přil. p. Dol. Rak. č. 5, str. 9). — Srov. též prohl. fin. říd. zem. p. Štyr. ze dne 17. března 1893 č. 3803. (Přil. p. Štyr. str. 52). — V. též Právník XVI., str. 676.

Proto jest úřadům, již vyměňují poplatky, přikázáno, jakmile nebylo zapláceno v době v platebním rozkaze uvedené, zažádali za knihovní zjištění jak poplatku tak úroků z prodlení a možných útrat exekučních. V případech nutných a zvláštní opatrnosti vyžadujících, pak při osobách v cizozemsku se zdržujících a pod. budiž zažádáno za knihovní záznam práva zástavního (§§ 35. a 38. lit. c) knih. řádu ze dne 25. července 1871 t. z. č. 95) i dříve, nežli platební rozkaz nabyl moci právní.⁹⁾

Pravidelně budiž žádost za vklad práva zástavního pro poplatek doložena duplikátem platebního rozkazu straně doručeního s dokladem, že byl doručen a úřadním potvrzením, že platební rozkaz nabyl právní moci a že poplatek dosud zapraven není.¹⁰⁾

Žádost za vklad práva zástavního pro poplatky na věc, která jest předmětem převodu poplatného, má povždy čeliti proti tomu, kdoz v době, kdy žádost byla podána, jest knihovním majitelem věci. Pak-li však nemá býti přiveden k platnosti osobní platební závazek majitele nemovitosti, nýbrž zákonný závazek věci, budiž dříve doručen platební rozkaz v knihách zanesenému majiteli s výslovným doložením co „držiteli pro poplatek zavázaných věci neb práv“ a taktéž v žádosti za vklad budiž poznámka ta zřejmě uvedena.

Úřadům, jichž se dotýče, bylo přísně nařizováno, učinili opatření, by zmíněné žádosti za knihovní vklad platebních rozkazů dle možnosti podány byly vždy, pokud nemovitost nalézá se v držení toho, jenž osobně jest povinen poplatek uhraditi.¹¹⁾

Nebylo-li v uvedené lhůtě tříleté zažádáno za vklad do knih veřejných, pronécelo-li se totiž uvedené právo přední a přešla-li nemovitost na jiného držitele, nemůže se již s tímž platebním rozkazem přijíti do knih veřejných a nelze již domáhati se poplatku na základě zákonného závazku věcného. Pochopitelně proto, že správa finanční ukládá orgánům svým veskeru náhradu za škody s nešebřeníu naznačených ustanovení spojené.¹²⁾

⁹⁾ Die dv. dek. ze dne 18. září 1786 č. 577 sb. z. s., a ze dne 24. října 1806 č. 789, sb. z. s. nevyžaduje takový záznam žádné žaloby spravovatel. Srov. výn. zem. řád. fin. p. Čechy ze dne 16. dubna 1870 č. 7998. (Pril. p. Čechy č. 9, str. 37.)

¹⁰⁾ Nař. m. spr. a fin. ze dne 13. prosince 1852 (t. z. č. 256).

¹¹⁾ Nař. m. f. ze dne 27. prosince 1859 (t. z. č. 236).

¹²⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 2. května 1867 č. 13.917. (Pril. p. Hal. č. 14, str. 73); dto ze dne 24. února 1868 č. 1706 (Pril. p. Kraj. č. 8, str. 33); dto ze

5. Při exekucím prodeji reality nelze naproti vydražitelé vykonávatí právo věcného závazku pro poplatky za převody exekucím převodu předcházející, poněvadž exekucím prodejem reality veškerá břemena — vyjma břemena v dražebních podmínkách převzatá — s reality se svedou a poukážou na nejvyšší podání. Zda-li poplatek za dřívější, předcházející převod v době exekucím prodeje byl již vyměřen, aneb zda-li teprv vyměřen býti měl, jest lhostejno. Úřady, jimž jest vyměřovati poplatky, nechť jsou tedy toho dbalými, aby poplatky nezaplacené byly v čas pojištěny, by poplatky nevyměřené byly vyměřeny a po případě oznámeny při rozdělení nejvyššího podání.¹³⁾

6. Pro poplatek z rozsudků nemá závazek věcný místa, pročez tenkráté, když jde o hypotekární pojištění poplatku z rozsudku, budiž se obmezeno na žádost k soudu reálnímu za vklad práva zástavního in feria podané žádosti.¹⁴⁾

7. Jak uvedeno, nemá pozůstalost býti odevzdána, pokud poplatek z ní nebyl zapraven, aneb aspoň úplně pojištěn, nechť se zapravuje poplatek kolkem neb hotovými, a nechť vyměřuje poplatek soud neb úřad finanční.¹⁵⁾ V zájmech poplatníctva jest úřadům poplatky vyměřujícím nařízeno, aby co možná rychle vyměřovaly poplatky z pozůstalosti a, aby luk se díti mohlo, jsou soudy poukázány, úřadům těmto činili potřebná k tomu konci sdělení též co možná rychle. O tom, zda-li poplatek byl zapraven, opatřeť sobě soudy potřebné zprávy krátkou cestou od úřadů poplatky vyměřujících. — Soudům jest též ponecháno, svolili

dne 14. října 1868 č. 20.567 (Prél. p. Dol. Rak. č. 11, str. 27); dlo ze dne 10. října 1868 č. 32.297 (Prél. p. Dol. Rak. č. 10, str. 25; p. Štyr. č. 7, str. 17 z r. 1869; p. Kraj. č. 2, str. 6 z r. 1869; p. Dalm. č. 37, str. 179); dlo ze dne 21. října 1871 č. 30.837 (Prél. p. Buk. č. 26, str. 109 (dodatek); p. Hor. Rak. č. 2, str. 4 z r. 1872; p. Kor. č. 4, str. 7 z r. 1872; p. Solnahr. č. 5, str. 45 z r. 1872; p. Dalm. č. 7, str. 25 z r. 1872).

¹³⁾ Srv. rozl. m. f. ze dne 15. listopadu 1869 č. 38.920. (Prél. p. Čechy č. 19, str. 73; p. Kraj. č. 5, str. 27 z r. 1870.) — Viz též: Právník XXVII. str. 697 a násl. — Jur. Bl. XII. č. 24, str. 237.

¹⁴⁾ Srv. rozl. m. f. ze dne 9. dubna 1875 č. 9063. (Prél. p. Čechy č. 13, str. 49; p. Mor. č. 13, str. 50; p. Kor. č. 14, str. 30.)

¹⁵⁾ Srv. rozl. m. f. ze dne 9. ledna 1883 č. 40.195. (Prél. p. Hor. Rak. č. 6, str. 16; p. Kor. č. 8, str. 73; p. Kraj. č. 7, str. 14; p. Přím. č. 2, str. 10.)

k odevzdání dědictví, uznají-li, že za úplné lze míti pojištění, jaké za poplatků jest poskytnuto.¹⁶⁾

8. Konečně budiž podotknuto, že zákonem stanovený věcný závazek za poplatků vztahuje se povždy pouze k řádnému poplatku s přírůžkou státní, nikoli však k možným přírůžkám jiným, k pokutám a pod.¹⁷⁾ a že jest povinností úřadů poplatky vyměřujících, učiniti opatření, by vymazáno bylo zástavní právo pro nezaplacený poplatek do veřejných knih uložené, jakmile poplatek byl zaplacen.¹⁸⁾ ¹⁹⁾

¹⁶⁾ Posuzovati, zda-li dědicem nabídnuté pojištění poplatku z dědictví lze míti za postačitelné, příslušelo dříve úřadům finančním, nyní soudům pozůstalostí projednávajícím. Sev. nař. m. spr. ze dne 8. června 1856 a ze dne 18. února 1857 č. 12.095 a 3663. Výn. m. f. ze dne 20. června 1856 a ze dne 4. března 1857 č. 21.235 a 50.870. (Věst. m. f. č. 28, str. 196 z r. 1856 a č. 12, str. 94 z r. 1857. — Příl. p. Čechy č. 12, str. 33; p. Rak. č. 10, str. 19; p. Mor. č. 1, str. 1; p. Tyr. č. 10, str. 19; p. Hal. str. 44; p. Krak. str. 20; veskrz z r. 1857). V příčině poplatků na podmínce závislých, v. § 160.

¹⁷⁾ Sev. nař. m. f. ze dne 26. května 1857 č. 11.858, al. 3. (Věst. m. f. č. 24, str. 198.)

¹⁸⁾ Nařízením m. f. ze dne 13. prosince 1852 (č. z. č. 256) bylo vysloveno, že úřady ku vybírání poplatků povolané mají se obraceti za příčinou pojištění poplatků na soudy okresními říditelství finančními. Nařízení toto bylo dalším nařízením ze dne 13. září 1868 (č. z. č. 130) změněno v ten způsob, že úřady herní mohou samostatně zažádati za knihovní pojištění poplatků řádných. Výnosem m. spr. ze dne 11. července 1878 č. 9318 a výnosem m. f. ze dne 1. srpna 1878 č. 18.727. (Příl. p. Čechy č. 4, str. 13 z r. 1879; p. Mor. č. 11, str. 39; p. Slez. č. 11; p. Hor. Rak. č. 5, str. 20; p. Štyr. č. 10, str. 38; p. Kor. č. 13, str. 39; p. Přím. č. 17, str. 69; p. Tyr. č. 14, str. 53; p. Hal. č. 20 str. 89; p. Buk. č. 8, str. 35; p. Dalm. č. 25, str. 116) bylo konečně vysloveno, že herní úřady mají býti též oprávněny žádati samostatně bez svolení řídících úřadů finančních za výmaz práva zástavního pro poplatky řádné.

¹⁹⁾ Že při zvýšeném poplatku, (zvýšené daní z tržby cenných papírů) který se v určitých případech (v. § 171.) pro nešetření ustanovení poplatkových, předepisuje a vybírá padesáti — neb desetinásobnou částkou poplatku jednoduchého (stopadesáti až třistanásobná daň z tržby cenných papírů) má míti místo závazek věcný tak, jak při poplatku řádném, není žádnou výjimkou z vysloveného pravidla, poněvadž poplatek tento, ač zvýšený, přece poplatkem zůstává, který se musí vymáhati a také vymáhá, zjišťuje atd. způsobem pro poplatky resp. pro přímé daně předepsaným. (Nař. m. f. ze dne 31. března 1876, § 21. — č. z. č. 54.)

§ 157.

b) *Závazek osobní.*1. *Všec.*

S poplatníkem samým jsou právy ze zapravení poplatku holovými splatného rukou nerozdielnou:

a) Při listinách, které samy sebou jsou kolku podrobeny, z nichž se však musí zapravovati poplatek přímo (holovými), osoby, které jsou právy z povinnosti kolkové (v. § 155.).

b) Dědic z poplatků za odkazy rukou nerozdielnou s odkazníky, od kterých může však poplatku zpět žádati při vydání odkazů, ač neměřil-li výslovně zůstavitel dedičovi, aby za odkazníka poplatek zapravil; a podobně účastník, na něhož přešla věc dle zákona nedělitelná, z poplatků za účastníky, kterým dostane se odškodnění.¹⁾

c) Netoliko ten, na koho věc má přejíti, nýbrž i druhá strana,

1. když odevzdala nabyvateli věc před zapravením poplatku, nebo

2. když byla za příčinou vyměření poplatku úradně vyzvána, by podala vysvětlení a průkazy, opomenula tak učiniti anebo udala vzhledem na vyměření poplatku důležitou nepravdu,²⁾

d) Každý vinník neb účastník přestupku za zkrácení důchodků prohlášeného, nechtě co do přestupku toho jest trestným čili nie, jest práv z částky, o kterou erár byl zkrácen.³⁾

¹⁾ Cis. nař. ze dne 19. března 1853 § 4. (č. z. č. 53).

²⁾ Nařízení min. fin. ze dne 1. prosince 1853 č. 37.060 (v. § 154., odst.

5.) bylo ve smyslu zásady zde uvedené vysloveno, že z poplatku za rozsudky má býti práv ten, na něhož věc (jmění jakési) přejde, i kdyby k náhradě útrat nebyl odsouzen. Z tohoto bylo dedukováno, že při rozsudech na výmaz zúčtících má býti práv z poplatku povždy žalovaný solidárně se žalobcem, avšak v této všeobecnosti nelze deducei tu hájiti, poněvadž z pravidla nelze za to míti, že ve výmazu práva také sebou obsažen jest převod jmění, což se jeví býti podmínkou závazku zmíněného. (Srv. rozh. m. f. ze dne 29. srpna 1866 č. 17.985. — Pfl. p. Kor. č. 10, str. 34; p. Štyr. č. 25, str. 100; p. Krak. č. 17, str. 70; p. Hal. č. 19, str. 94; p. Buk. č. 44, str. 47 z r. 1871.)

³⁾ Popl. zák. § 73., odst. 1.—4.

Ve smyslu ustanovení právě uvedených bylo vysloveno:

1. že z opomenutí uloženého knihovním úřadům sdělení vložené do knih listiny i s doklady a pak břemen vtělením právního jednání ulčky převzatých, pokud se týče ze škody z nešetření této povinnosti eráru vzešlé, mají úřady tyto býti právy;⁴⁾ a že podobný závazek osobní má býti uložen osobám, jimž za povinnost uloženo jest učinili oznámení v případech, kde poplatek má býti placen teprve později, když totiž nastane událost, na níž platnost právního jednání, dědictví, odkazu atd. visela (§ 146. a) odst. 6);⁵⁾

2. že obdarovaný, na něhož přejde věc se závazkem odplat a břemen, má býti práv nejenom z poplatků, které týkají se bezprostředně jeho, nýbrž i z poplatků, které po případě uhrazovali jsou povlny osoby, jež nabyly práva na zmíněné odplaty a závazky;⁶⁾ 7) a

3. že společnosti, ústavy a osoby, jejich povinnost jest neb jimž povoleno bylo odváděti poplatky přímo, mají býti právy rukou nerozdílenou se svými zřízenecí, kterýmž plnění povinnosti poplatkové v řízení závodu přísluší, ze správnosti a úplnosti výkazů, a z poplatků eráru náležitých.⁸⁾ 9)

O možném závazku za poplatek

1. ze vkladů do knih veřejných, a

2. z náleží rozhodčích a z listin k náleží tím se vztahujících, v. § 155., odst. 5., 7.

4) Nař. m. l. ze dne 2. prosince 1850 odst. 7. (ř. z. č. 470).

5) Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 10. (ř. z. č. 89).

6) Cis. nař. ze dne 19. března 1853 § 2, odst. 6. (ř. z. č. 53).

7) Rozumí se samo sebou, že takovéto osoby, jež na základě zákonného závazku za jiné poplatky zaplatily, jsou oprávněny při splnění uložených jim břemen a dávek sraziti sobě poplatky zapravený.

8) Zák. ze dne 13. prosince 1862 § 12., al. 2., (ř. z. č. 89).

9) Ustanovení toto má sebou platnost i pro společenstva výdělková a hospodářská, když zřízena jsou na základě zákona ze dne 9. dubna 1873. (Zák. ze dne 21. května 1873 § 5., al. 1. — ř. z. č. 87) a bylo rozšířeno zákonem ze 27. prosince 1880 (ř. z. č. 1 z r. 1881) a ze dne 15. dubna 1885 (ř. z. č. 51) na společenstva výdělková a hospodářská a na záložny uvedené v § 1. zákona ze dne 27. prosince 1880 (ř. z. č. 151), pokud se týče v čl. I. zákona ze dne 14. dubna 1885 (ř. z. č. 43), pak na spolky v posledním zákoně uvedeném, na principu vzájemnosti spočívajících a na majitele živností zastavárních. (Zák. ze dne 23. března 1885 § 6. — ř. z. č. 48.)

§ 158.

2. *Zoblišk.*

1. Zástupců.

Při právních jednáních, jež byla uzavřena za spolupůsobení advokáta, notáře, veřejně ověřeného agenta neb zástupce (správce konkursní podstaty, dohodce a pod.), jsou tyto s tím, kdož poplatek má platiti neb kdož z něho má býti práv, rukou nerozdílnou právi z povinností jim uložené v přičině oznámení právních jednání ku vyměření poplatků a ze škodlivých následků z opomenutého oznámení plynoucích (v. § 146., lit. b).¹⁾

Poplatek z donuceného narovnání (§§ 207. atd. konk. ř.) má býti zapraven z konkursní podstaty (v. § 154., odst. 6.) a jest povinností správce konkursní podstaty býti dbalým toho, by poplatek byl zapraven a osobní závazek za poplatek má jej stihnouti pouze tenkrát a potud, když a pokud vydáním části jmění podstaty buďsi kreditorovi buďsi osobám jiným zavázil, ze poplatek z narovnání stal se zcela neb z části nedobytným. Jinak má k němu vztahovali se uvedený závazek pouze za to, že v čas neoznámí narovnání pro vyměření poplatku.²⁾

Zástupcové cizozemských akciových společností a kommanditních společností na akcie, korporací a jednotlivých osob, jichž cenných papírů (akcií, podílných listů, akciových dílčích úpisů dlužních a pod.) má v zemích zdejších užito býti k oběhodu aneb jež na některé zdejší burse mají býti zaznamenány, ručí osobně za poplatky, jaké z těchto papírů hotovými mají býti zapraveny.³⁾

2. Soudec.

Když působením soudcovým předsbere se jednání přímému poplatku podrobené, buďž soudec práv ze škodlivých následků spojených s nešetřením zákonné povinnosti neb povinného působení pro správné vyměření a zapravení poplatku (v. § 177., odst. 3.).⁴⁾

¹⁾ Popl. zák. § 74. — Zák. ze dne 18. září 1892 § 9. (ř. z. č. 171).

²⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 23. dubna 1874 č. 10.741. (Příl. p. Dol. Rak. č. 4, str. 7; p. Mor. č. 14, str. 56; p. Přím. č. 20, str. 101.)

³⁾ Zák. ze dne 28. září 1892 § 8. (ř. z. č. 171).

⁴⁾ Popl. § zák. 75.